

Občanský průkaz s čipem

Od 1. 7. 2018 jsou občanům ČR plošně vydávány občanské průkazy se strojově čitelnými údaji a kontaktním elektronickým čipem.

Čip občanského průkazu umožňuje:

- **Identifikaci vůči online službám veřejné správy**

Držitel se může pomocí svého občanského průkazu a nainstalované podpůrné aplikace přihlašovat k online službám a portálům veřejné správy. Na základě úspěšného prokázání své totožnosti může občan bezpečně využívat služby, které daný úřad nabízí k vyřízení elektronickou cestou.

Díky bezpečné a státem zaručené identifikaci se mohou provozovatelé veřejných služeb spolehnout na to, že jejich klient má u sebe svůj občanský průkaz a zná přístupové údaje k jeho funkcím. Jako výsledek identifikace obdrží provozovatel veřejné služby aktuální a platné údaje o totožnosti připojeného klienta.

- **Vytváření kvalifikovaných elektronických podpisů**

Držitel si do čipu může uložit kvalifikované certifikáty pro vytváření elektronických podpisů. Pomocí těchto certifikátů (a příslušných kryptografických klíčů) pak může držitel elektronicky podepisovat dokumenty, e-maily, smlouvy, apod. Kvalifikovaný elektronický podpis má podle platné legislativy stejnou právní relevanci jako podpis vlastnoruční (prostý).

- **Autentizaci pomocí certifikátu vůči informačním systémům**

Držitel si do čipu může uložit autentizační certifikáty. Pomocí těchto certifikátů (a příslušných kryptografických klíčů) se pak může přihlašovat k informačním systémům.

Autentizační certifikát musí být vydán kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru.

Identifikační funkce

Občanský průkaz je *prostředkem pro elektronickou identifikaci s vysokou úrovní záruky, jak je definuje Nařízení Evropského parlamentu a Rady č.910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu (eIDAS)*. Vysoká úroveň záruky je nejvyšší a nejbezpečnější kategorií identifikačního prostředku, kterou eIDAS definuje. Občanský průkaz lze proto používat pro identifikaci při využívání internetových službám s vysokými nároky na zabezpečení a prokázání totožnosti uživatele.

Provozovatelé internetových služeb mají vysokou míru důvěry v identifikační údaje připojeného uživatele – stejnou míru důvěry jako při osobní návštěvě a předložení občanského průkazu. Provozovatelé služeb tedy mohou poskytnout stejnou úroveň služeb, aniž by s uživatelem museli přijít fyzicky do kontaktu.

Díky novým funkcím občanského průkazu získávají všichni občané ČR univerzální možnost jednoduše využívat online služby veřejné správy přes internet bez nutnosti chodit na úřad.

Platná legislativa umožňuje použít občanský průkaz (pouze) pro identifikaci při komunikaci s informačními systémy veřejné správy).

Vytváření kvalifikovaných podpisů

Občanský průkaz je v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a rady č.910/2014 (eIDAS) *kvalifikovaným prostředkem pro vytváření elektronických podpisů*.

Do čipu občanského průkazu lze vygenerovat kryptografické klíče a zapsat kvalifikované certifikáty pro elektronický podpis. Pomocí občanského průkazu pak lze vytvářet kvalifikované elektronické podpisy.

Kromě kvalifikovaných certifikátů lze do čipu občanského průkazu zapsat také autentizační certifikáty vydané kvalifikovaným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru.

O vydání certifikátů musí držitel občanského průkazu požádat zvoleného kvalifikovaného poskytovatele služeb vytvářejících důvěru. Správu kryptografických klíčů s certifikáty provádí držitel občanského průkazu pomocí softwarových nástrojů dodávaných pro podporu občanských průkazů.

Všechny občanské průkazy obsahují čip

O umístění čipu do občanského průkazu není třeba speciálně žádat. Od 1. 7. 2018 jsou všechny občanské průkazy vydávány s čipem. Čip obsahují i občanské průkazy pro děti mladší 15 let, aktivace elektronických funkcí čipu je možná až po dovršení věku 15 let.

(Výjimku tvoří občanské průkazy bez strojově čitelných údajů, které se vydávají jako dočasné s dobou platnosti 1 měsíc, nebo 3 měsíce.)

Občan nemůže požádat o vydání občanského průkazu, který by neobsahoval elektronický čip. Ve výchozím stavu jsou elektronické funkce čipu neaktivní, občan si je může aktivovat při převzetí nebo kdykoliv později na úřadu obce s rozšířenou působností nastavením přístupových kódů.

Elektronické funkce lze aktivovat později

Držitel občanského průkazu si může využití elektronických funkcí rozmyslet. Není nutné aktivovat elektronické funkce čipu ihned při převzetí občanského průkazu. Aktivaci je možné odložit na dobu, kdy chce držitel začít používat příslušnou funkci občanského průkazu.

Aktivaci elektronických funkcí občanského průkazu je nutné provést na úřadu kterékoliv obce s rozšířenou působností. Aktivace probíhá zvolením přístupových kódů k identifikačnímu certifikátu. Další funkce a kódy si držitel nastavuje na svém počítači prostřednictvím podpůrné aplikace.

Elektronické funkce lze deaktivovat

I v případě, že držitel aktivuje elektronické funkce svého občanského průkazu, není povinen tyto funkce využívat. Navíc se může kdykoliv rozhodnout, že aktivované elektronické funkce nechce nadále využívat a prostřednictvím linky podpory na čísle +420 225 514 777 Správu základních registrů požádat o trvalou deaktivaci identifikační funkce. Opětovná aktivace ale možná není, je nutné požádat o vydání nového občanského průkazu.

Starší verze občanských průkazů s čipem

O vydání občanského průkazu s čipem mohl občan požádat již před 1. 7. 2018. V tomto období byla občanům vydávána starší verze čipu, která neobsahovala podporu identifikace a podpora elektronického podepisování nebyla na úrovni kvalifikovaného prostředku.

Uživatelé mohou elektronické funkce starší verze občanských průkazů využívat i nadále ve stejném rozsahu. Elektronické funkce čipu nelze upgradovat, pokud chce držitel využít nejnovějších elektronických funkcí, musí požádat o nový občanský průkaz.